

съобщава, че, ако Сърбия бъде увеличена територијално, това ще бъде съобразно нейните услуги прѣзъ войната. Нищо опреѣдѣлено не говори по тоя въпросъ и царското писмо, което Мариновичъ дониса на 1 януари 1877 г. Въ него се казва, че ако войната бъде обявена, очаква се енергичната кооперация на Сърбия. Тя ще бъде възнаградена при сключването на мира съгласно нейното воюване¹).

Но Сърбия не се отчайва. Прѣди да се обяви руско-турската война (11 априлъ 1877 г.) срѣбъското правителство праща при царя полковникъ Катарджиу, който да изяви готовността на Сърбия да участвува въ войната срѣщу 2—3 милиона рубли, необходими за довършване на нейното въоръжение, и срѣчу единъ милионъ мѣсяечно за издръжка на воинството прѣзъ врѣме на войната. Ако, обаче, на Сърбия подлежи да остане пасивна, тя пожелава на царя успѣхъ, като сѫ надѣва, че той ще благоволи да се сѣти при сключването на мира за ония огромни жертви, които е понесълъ единъ малъкъ народъ, влѣзълъ не прѣди много безъ съюзници въ борба срѣчу едно могъщо царство. Въ сѫщия духъ е било написано и писмото на князъ Милана до руския царь отъ 12 априлъ 1876 г.²).

Полковникъ Катарджиу скоро свършва мисията си и на 27 априлъ се връща въ Бѣлградъ съ писмо отъ царя и отъ генералъ Игнатиева до княза. Въ своето писмо Александъръ II прѣпоръжча мѫдростъ и въздържане отъ стълкновения, додѣто руската войска не прѣмине Дунава, когато ще бъде въ състояние да помогне на Сърбия. Генералъ Игнатиевъ пъкъ съвѣтва да се задоволи Сърбия сега съ единъ милионъ рубли, слѣдъ който сигурно ще дойде и другъ. По отношение териториалнитѣ й претенции, казва, че тя може да се надѣва на разширение само въ стара Сърбия, не и въ Босна, поради Австрия. За Поморавия не става и дума. Срѣбъската войска ще се намира подъ руска главна команда, а кръга на нейните операции ще бъде между Нишъ и Видинъ по направление къмъ София.

Отговорътъ на царя е отъ 19 априлъ. Слѣдъ седемъ дена (26 април.) въ Бѣлградъ стига телеграма отъ князъ Горчакова до руския бѣлградски генераленъ консулъ Карцовъ,

¹) Тамъ, стр. 15—16.

²) Тамъ, стр. 32—35.